

DAŇOVÝ BALÍČEK A ZEMĚTŘESENÍ V ZÁKONÍKU PRÁCE: CO SE PRO FIRMY ZMĚNÍ PŘÍŠTÍ ROK

Chvíli před koncem letošního roku přicházejí zákonodárci se změnami daňových a účetních předpisů, které budou mít dopad na podnikání malých a středních podniků. HN ve spolupráci s odborníky shrnuly ty nejpodstatnější novinky, které podnikatele čekají na startu a v prvních měsících roku 2017.

1. Start EET

Hotely a restaurace už několik dní evidují své hotovostní tržby elektronicky. Od 1. března 2017 se k nim připojí i velkoobchodní a maloobchodní prodejci. Především druhá fáze elektronické evidence tržeb (EET) se pak může dotknout také obchodníků, kteří hotovostní tržby v pravém slova smyslu nerealizují. „Do této skupiny spadnou zejména e-shopy různého zboží, jež budou EET podléhat i v případě, když úhrada za nákup bude realizována prostřednictvím karty či platbou přes prostředníka,“ říká daňová poradkyně Veronika Jašová z KPMG Česká republika. Pár dní před ostrým startem EET ale přišel autor zákona, ministr financí Andrej Babiš s návrhem oprostít od EET některé drobné živnostníky a internetové obchody. „Pokud by prošel návrh, který by on-line platby z režimu EET vyňal, budou stejně muset všechny e-shopy, které umožňují osobní převzetí včetně hotovostní platby, i nadále s EET počítat. Jde přibližně o třetinu uskutečněných plateb,“ komentuje Miroslav Učfan, výkonný ředitel společnosti Shoptet.

Zejména malí podnikatelé se obávají toho, že náklady na pořízení potřebného vybavení (pokladen, internetového připojení, softwaru) budou muset promítnout do konečných cen pro zákazníky. Od 1. prosince 2016 je proto zavedena nová sleva na dani. Podnikatelé, fyzické osoby, mohou v roce, kdy jejich tržby budou poprvé elektronicky evidovány, uplatnit slevu na dani z příjmů až do výše pěti tisíc korun. Výše slevy se bude odvíjet od daňového základu. Maximální slevu bude možné uplatnit při dosažení kladného základu daně ze samostatné činnosti ve výši alespoň 199 tisíc korun.

2. Snižují se sazby DPH

Začátkem letošního prosince se snížila sazba DPH u stravovacích služeb z 21 na 15 procent, ubytovací služby snížené sazby podléhaly už dříve. V novém roce by mělo dojít i ke snížení DPH u novin a časopisů z 15 na 10 procent. Návrh poslanců KSČM schválila ve zrychleném režimu už v prvním čtení Poslanecká sněmovna začátkem listopadu. V polovině prosince se změnou bude zabývat Senát.

V oblasti DPH je součástí daňového balíčku připravovaného pro rok 2017 (příslušné novely nebyly doposud v plném rozsahu schváleny, může dojít k dalším změnám, některé vstoupí v platnost zřejmě až v průběhu roku 2017) kromě jiného i rozšíření přenesené daňové povinnosti „reverse charge“ na další typy plnění. V systému reverse charge se povinnost přiznat a zaplatit DPH z dodavatele přesouvá na odběratele, dosud se postup uplatňoval na

VÝVOJ MINIMÁLNÍ MZDY OD JEJÍHO ZAVEDENÍ V ROCE 1991

V České republice byla minimální mzda poprvé zavedena v roce 1991. Stanovení minimální mzdy od 1. ledna 2017 je devatenáctou změnou této veličiny od jejího zavedení.

■ Výše minimální mzdy v Kč za měsíc ■ Kč za hodinu



ZVÝŠENÍ MINIMÁLNÍ MZDY MÁ PRO ROK 2017 TYTO DOPADY NA DAŇ Z PŘÍJMŮ:

- školkovně činí pro letošní rok na jedno dítě až **9 900 Kč** ročně, příští rok maximální částka školkovného vzroste na **11 000 Kč**

- pro rodiny je zásadní také zvýšení částek daňového zvýhodnění na děti:

	na 1. dítě Kč rok / Kč měsíc	na 2. dítě Kč rok / Kč měsíc	na 3. dítě + další děti Kč rok / Kč měsíc
2015		15 804 / 1317	17 004 / 1417
2016	13 404 / 1117	17 004 / 1417	20 604 / 1717
2017*		19 404 / 1617	24 204 / 2017

* návrh

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvo financí ČR

příklad při poskytnutí stavebních nebo montážních prací, dodání zlata či dodání určitých typů odpadů (z drahých kovů, ze železa nebo oceli a jiných). Reverse charge má zamezit podvodům, kdy si příjemce služby či zboží na základě dokladu vystaveného dodavatelem uplatnil nárok na odpočet DPH, avšak dodavatel DPH nikdy nepřiznal a neodvedl. Zákon o DPH rozšiřuje povinnost přenést daňovou povinnost o další oblasti. Jde mimo jiné o poskytnutí pracovníků pro provedení stavebních prací.

3. Zavádí se institut nespolehlivé osoby

Další novinka, kterou přináší chystaná novela zákona o DPH, je rozšíření režimu nespolehlivého plátce i na nespolehlivé fyzické a právnické osoby

(už několik let platí, že pokud se podnikatel rozhodne obchodovat s firmou označenou jako „nespolehlivý plátec“, bude za ni ručit za nezaplacenou daň ze zdanitelného plnění). Cílem návrhu je zamezit situacím, kdy podnikatel, který byl veden na seznamu nespolehlivých plátců, zrušil svou registraci plátce DPH. Při následné opětovné registraci tak byl znovu považován za „spolehlivého“. Pokud by se nespolehlivá osoba registrovala k DPH, a to v období dvou let od doby, kdy toto označení získala, stala by se automaticky nespolehlivým plátcem. „Návrh navíc umožní udělení statusu nespolehlivosti de facto každé fyzické nebo právnické osobě, pokud vykazují srovnatelné společensky škodlivé jednání. Tím by bylo zajištěno, že by se tyto osoby staly nespolehlivými plátcí již v momentě (první) registrace k DPH,“ uvádí Lenka Pól Brožková, šéfka daňo-

vého a účetního oddělení společnosti Vilimková Dudák & Partners. „Změnu vítáme, nijak nenaruší podnikání seriózních firem,“ komentuje Karel Havlíček, předseda Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR.

4. Zvyšuje se minimální mzda

Od prvního dne nového roku se nařízením vlády zvyšuje minimální měsíční mzda ze současných 9900 na rovných 11 tisíc korun. Hodinová mzda vzroste z 58,70 koruny na 66 korun. Minimální mzda ovlivňuje některé další parametry při výběru daní a sociálního a zdravotního pojištění. „Jde například o výši rozhodného příjmu pro nárok na daňový bonus z titulu slevy na nezaopatřené děti, výši slevy za umístění dítěte v zařízení péče o děti

předškolního věku, výši minimálního vyměřovacího základu pro zdravotní pojištění osob samostatně výdělečně činných a osob bez zdanitelných příjmů,“ podotýká Petr Toman, partner společnosti KPMG Česká republika. Zvýšení minimální mzdy pro rok 2017 tak má dopady do daní z příjmů. Maximální částka „školkového“ na jedno dítě se od 1. ledna 2017 zvyšuje z 9900 korun na 11 tisíc a nárok na daňový bonus na dítě u zaměstnavatele má poplatník v případě, že jeho roční příjmy převyšují šestnásobek minimální mzdy.

Současně se zvyšují částky zaručené mzdy, tedy mzdy, kterou musí zaměstnanec minimálně obdržet při určité kvalifikaci, zkušenostech a odpovědnosti při práci. V Česku existuje celkem osm skupin prací s odlišnými hodnotami zaručené mzdy. Nově může činit až 22 tisíc korun. Od ledna si tak například stomatologové, lékaři nebo farmaceuti, kteří patří do sedmé skupiny, přijdou minimálně na 19 900 korun měsíčně. „Nové nařízení taktéž ruší zvláštní sazbu minimální mzdy

kdo odvádějí zálohu na daň. Ostatních se změna dotkne v daňovém přiznání 2018. „Sleva na děti se týká všech, kromě osob, které se rozhodnou využívat výdajových paušálů. Stejně jako dosud pak mají nárok na slevu ti, jejichž roční příjem dosahuje alespoň šestinásobku životního minima. Nově se však do těchto příjmů nezapočítávají příjmy z pronájmů, ale pouze příjmy z podnikatelské činnosti či závislého zaměstnání,“ upozorňuje Andrea Kleinová, daňová poradkyně ze společnosti Baker Tilly.

6. Nová pravidla odpisu technického zhodnocení

Připravovaná novela zákona o dani z příjmů nově umožňuje odpisovat technické zhodnocení i v případech, kdy dochází k přenechání věci k užití jinému subjektu (například podnájemci nebo novému nájemci při „cesi“, tedy postupem nájemní smlouvy),

nosti takzvané prohlášení, tedy neuplatňuje u ní nárok na slevu na dani ani na sebe, ani na vyživované děti,“ dodává Lenka Pól Brožková z Vilimkovy Dudák & Partners.

„Limit 2500 korun je shodný s takzvanou rozhodnou částkou pro účast na pojistném na sociální zabezpečení. Z většiny těchto příjmů tedy zároveň nebude odváděno ani pojistné. Není to ale vždy pravidlem. Například u odměn za výkon funkce se také u těchto malých příjmů bude dále odvádět devítiprocentní zdravotní pojištění,“ říká Jana Skálová, partnerka v poradenské společnosti TPA Česká republika.

8. Paušální daň i pro zaměstnavatele

Další úprava se připravuje v oblasti paušální daně. Její výše se stanovuje obvykle tak, jako by neexistoval minimální daňový základ. Minimální částka daně po slevách na dani z příjmu je

běž zaměstnání. „Nejčastěji jde o poplatníka, jehož příjmy ze zaměstnání přesáhnou roční částku pro solidární zvýšení daně, tedy 1 296 288 korun. Myslím, že takovýto poplatník je už natolik zběhlý, že mu nevádí, zda vyplňuje dvě nebo čtyři strany daňového přiznání,“ komentuje však novinku Ditta Hlaváčková, partnerka v poradenské společnosti Proxy.

10. Vlnobití v zákoníku práce

Poslanci řeší také významnou novelu zákoníku práce, jejíž účinnost je v tuto chvíli plánována na 1. června 2017 s výjimkou části týkající se dovolené, která přináší zcela novou, spravedlivější koncepci počítání nároku na dovolenou. Ta se nebude čerpat ve dnech, ale v hodinách. „Mimo to, krácení dovolené za neomluvenou směnu už nemá být na uvážení zaměstnavatele, nyní od jednoho do tří dnů, ale v podstatě se navrhuje přejít na pravidlo, že jeden den neomluvené absence rovná se minus jeden den dovolené. K tomu se navrhuje zvýšit i počet týdnů dovolené, které zaměstnanci nelze v kalendářním roce krátit – ze dvou na tři,“ popisuje Nataša Randlová, partnerka Randl Partners. Účinnost části o dovolené se plánuje až na 1. ledna 2018 vzhledem k tomu, že je třeba, aby zaměstnavatelé i zaměstnanci měli dost času se s ní podrobně seznámit a naučili se ji správně aplikovat.

Novela zákoníku práce dále mění třeba podmínky převodu zaměstnance na jinou práci. Jestliže návrh projde zbytkem legislativního procesu v této části beze změny, nebude moci zaměstnavatel přidělit zaměstnance na jinou práci (mimo tu sjednanou) bez jeho souhlasu. „Pokud zaměstnanec s výkonem jiné vhodné práce nebude souhlasit, vznikne mu překážka v práci, na základě které bude jeho nepřítomnost na pracovišti sice omluvena, ale on nebude mít nárok na mzdu ani na náhradu mzdy. Jestliže zaměstnavatel jinou vhodnou práci pro zaměstnance nemá nebo mu ji nenabídne, nebude zaměstnanec pracovat opět z důvodu překážky v práci. Vznikne mu však nárok na náhradu mzdy ve výši jeho průměrného výdělku. V takovém případě se dá usuzovat, že zaměstnavatel bude mít snahu pracovní poměr co nejdříve ukončit,“ vysvětluje Lucie Kalašová, advokátka spolupracující s bpv Braun Partners.

Podstatné změny budou zřejmě provedeny i v oblasti práce z domova, tedy home office. Zpřesňují se podmínky výkonu práce mimo pracoviště zaměstnavatele, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, zajištění bezpečnosti firemních dat proti úniku a úhrada zaměstnavatele například za elektřinu a jiné výdaje související s prací z domova.

Připravila Veronika Kudrnová

Nařízení ruší zvláštní sazbu minimální mzdy pro zaměstnance s invalidním důchodem, která je dosud nižší než minimální mzda.

pro zaměstnance s invalidním důchodem, která je dosud nižší než minimální mzda (9300 korun). Bude tak platit jedna sazba minimální mzdy pro všechny zaměstnance,“ upozorňuje advokát Petr Glogar z PwC Legal.

Průměrná mzda, jež má dopady do problematiky pojistného, se stejně jako ta minimální zvyšuje nařízením vlády. Pro rok 2017 činí 28 232 korun. „Maximální roční vyměřovací základ pro zaměstnance i OSVČ pro účely sociálního zabezpečení je pak 1 355 136 korun. Mění se i výše minimálních měsíčních záloh. OSVČ při hlavní činnosti budou nově odvádět na sociální zabezpečení minimálně 2061 korun měsíčně, na zdravotní pojištění pak 1906 korun,“ upozorňuje daňová poradkyně společnosti TaxVision Blanka Štarmanová.

5. Zvyšuje se daňové zvýhodnění na děti

Novela zákona o dani z příjmů pro rok 2017 počítá s dalším navýšením daňového zvýhodnění na druhé a třetí a další dítě, a to na 19 404 korun, respektive 24 204 korun ročně. Změna daňového zvýhodnění se dotkne nejen jednotlivých fyzických osob, které zvýhodnění uplatňují, ale při výpočtu záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti i jejich zaměstnavatelů. Zvýhodnění by měli již při výplatě v lednu 2017 pocítit všichni,

a to za stejných podmínek, za nichž podle současného znění zákona může odpisovat technické zhodnocení nájemce. „Dochází tak pro daňové účely k odstranění nelogického znevýhodnění podnájemních vztahů,“ vysvětluje Toman z KPMG. Přitom rozlišení toho, co je technické zhodnocení a co oprava třeba kanceláře, je poměrně složité (příkladem technického zhodnocení může být stavební úprava – rozdělení kanceláře na dvě menší).

7. Zjednoduší se zdanění drobných příjmů

Chystaná novela zavádí také zjednodušený systém zdanění drobných příjmů ze závislé činnosti přímo srážkou u zaměstnavatele. Srážková daň ve výši 15 procent by měla být uplatňována nejen u příjmů plynoucích z dohod o provedení práce s měsíčním výdělkem do 10 tisíc korun, ale nově i u zbývajících druhů příjmů ze závislé činnosti, které v úhrnu za jeden měsíc od jednoho zaměstnavatele nepřekročí částku 2500 korun (například odměna za výkon funkce, příjem ze zaměstnání malého rozsahu, dohoda o pracovní činnosti do výše hrubého příjmu 2500 korun).

„Podmínkou uplatnění tohoto zjednodušeného postupu však je, že zaměstnanec nepodepsal u dané společ-

600 korun za zdaňovací období, tudíž v tomto režimu není možné vykázat daňovou ztrátu. „Ačkoliv tato možnost značně snižuje administrativní náročnost a eliminuje riziko chyby v daňovém přiznání, prozatím ji mnoho podnikatelů nevyužívá,“ říká Kleinová z Baker Tilly. V příštím roce by však podle ní mělo dojít k rozšíření povědomí o této možnosti, zjednodušení a zmírnění podmínek. „Doposud platilo, že o paušální daň mohou žádat jen ti, kteří mají příjmy z podnikatelské činnosti a nemají zaměstnance. Novelou by se měla tato podmínka zrušit a paušální daň by nově mohli využívat také podnikatelé, kteří mají příjmy i ze závislé činnosti, a stejně tak ti, kdo mají zaměstnance,“ dodává.

9. Daňové přiznání na dvě strany

Finanční správa připravila novinku, která uleví řadě plátců. Od nového roku mohou využít pro podání přiznání k dani z příjmů formulář jen o dvou stranách. Vyplnit půjde i elektronicky. Přiznání prostřednictvím nového formuláře mohou podávat zaměstnanci s příjmy pouze od českého zaměstnavatele, kteří nemají další příjmy z podnikání, z nájmu, kapitálové a další vedlejší příjmy. Formulář tak využijí zejména ti, kdo mají sou-